

aktualności



KUJAWSKO-POMORSKI
OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO
w Minikowie

BIULETYN INTERNETOWY

NR 10/2016 (124)

29 września

BIULETYN



Kujawsko-Pomorski
Ośrodek Doradztwa
Rolniczego
w Minikowie
89-122 Minikowo
tel. 52 386 72 00
www.kpodr.pl
sekretariat@kpodr.pl

SPIS TREŚCI

Siewy zbóż ozimych	1
Wyniki pomiarów meteorologicznych	3
Polowe szkolenia ziemniaczane	4
Relacja z festynu „Barwy Lata, Dary Jesieni” w Przysieku	5
Relacja z Jesiennej Wystawy Ogrodniczej w Minikowie	6

KPODR zaprasza

**Szkolenie „Modernizacja gospodarstw rolnych –
jak skutecznie rozliczyć inwestycję”**
Przysiek, 6 października

Szkolenie „Nowe zasady obrotu ziemią rolną”
Minikowo, 12 października

**II Forum Hodowców i Producentów Trzody Chlewej
Kujaw i Pomorza**
Przysiek, 4 listopada

**Konferencja
„Kontrola podatkowa – prawa i obowiązki podatnika”**
Minikowo, 9 listopada

Więcej informacji na www.kpodr.pl.

PRODUKCJA ROŚLINNA

ZBOŻA

Siewy zbóż ozimych

Ten rok jest trudny dla wielu rolników ze względu na nadal panującą głęboką suszę glebową, ale także zimowe wymarznienia. W warstwie ornej opady umożliwiły odbudowanie zapasu wilgoci dla wschodów roślin na praktycznie każdym typie gleby i po wszystkich przedplonach. Głębokie spulchnianie poprzez głęboszowanie, a także orka wykonana przy odpowiedniej ilości opadów pozwolą zaopatrzyć w wodę również nieco głębsze partie gleby. Nie należy jednak przesadzać z liczbą zabiegów uprawowych – im jest ich mniej, tym lepiej, więc najlepszym rozwiązaniem jest agregatowanie sprzętu.

Zawsze należy wysiewać nasiona sprawdzone, o znanej sile i energii kiełkowania, zdrowe, dobrze wykształcone – choć w tym roku będzie z tym kłopot, zwłaszcza przy wysiewie własnego materiału. Najlepiej używać co roku nasion kwalifikowanych. Natomiast własne ziarno siewne trzeba doczyścić oraz sprawdzić siłę i energię kiełkowania. Materiał siewny może być wymieniany co drugi rok, a niekiedy nawet co trzeci, ale zupełne

tęgo zaniechanie, chociaż pozwala zaoszczędzić na kosztach nasion, powoduje znacznie większe straty w plonach.

Przy siewach pamiętać należy o kilku podstawowych zasadach:

- Przy wczesnym siewie siał rzadziej, a przy opóźnionym – nieco gęściej (zmiany gęstości powinny oscylować w zakresie 5–15% wartości optymalnej).
- Każdy gatunek zboża, a także każda odmiana, ma własną zdolność krzewienia. Dlatego żyto czy jęczmień wysiewa się w znacznie mniejszym zagęszczeniu i masie niż pszenicę czy pszenżyto.
- Zawsze uwzględniać siłę kiełkowania nasion.

Zbyt gęsty siew prowadzi do zwiększenia wysokości łanu i większej jego gęstości, a więc także do mniejszego naświetlenia wewnątrz i gorszego przewietrzania, co sprzyja rozwojowi chorób (regułą jest szybkie pojawienie się mączniaka) oraz zwiększa podatność roślin na wyleganie. Często też mniejsza jest masa 1000 nasion i zwiększa się udział ziarna pośledniego.



Gatunek / stanowisko	Bardzo słabe	Słabe	Dobre	Bardzo dobre
Pszenica ozima	–	600	550	500
Pszenżyto ozime	600	550	400	350
Żyto ozime	430	350	300	–
Jęczmień ozimy	–	480	430	380

Zalecane ilości wysiewu ziarna przy tradycyjnych technologiach uprawy podano w powyższej tabeli.

Nowoczesne technologie pozwalają na dokładny siew, umożliwiając pełniejsze wykorzystanie genetycznych możliwości roślin. Dla uzyskania optymalnej obsady liczba ziaren zbóż ozimych, wysiewanych w optymalnym terminie, powinna wynosić (wg IUNG):

pszenica ozima	ok. 380 szt./m ²
pszenżyto ozime	ok. 330 szt./m ²
żyto ozime	ok. 250 szt./m ²
jęczmień ozimy	ok. 300 szt./m ²

Aby obliczyć faktyczną ilość wysiewu, trzeba pomnożyć optymalną liczbę ziaren przez masę 1000 nasion wyrażoną w gramach i podzielić przez 100. Uzyskaną wartość wyjściową należy skorygować, dzieląc ją przez ułamek dziesiętny wartości siły kiełkowania (np. 0,95), a następnie zmniejszyć (wczesny siew) bądź zwiększyć (siew opóźniony) o 5–15%, w zależności od terminu siewu. Dla ułatwienia można skorzystać z tabeli poniżej.

Czynnikami wpływającymi na jakość wschodów są także:

- przygotowanie pola,
- głębokość siewu,
- termin siewu.

Agregat uprawowy lub uprawowo-siewny umożliwia ułożenie nasion na odpowiednio zagęszczone podłoże na prawidłowej głębokości i pełne ich przykrycie.

Głębokość siewu powinna wynosić 2–4 cm. Zbyt płytko wysiane nasiona są narażone na

negatywne czynniki zewnętrzne (ptaki, wysuszenie), a wysiane zbyt głęboko opóźniają wschody i dają siewki gorzej rozkrzewione.

Optymalny termin siewu ozimego żyta, pszenicy i pszenżyta w naszym województwie przypada na trzecią dekadę (20-30) września, a jęczmienia ozimego – na drugą dekadę (10-20) września. Nie można jednak określić konkretnej optymalnej daty siewu.

Duży wpływ na prawidłowość ukształtowania łanu jesienią mają warunki pogodowe. W przypadku długiej i ciepłej jesieni przy odpowiedniej ilości wilgoci wpływ opóźnienia siewu na plonowanie jest mniejszy niż przy krótkiej zimnej jesieni i szybkim nadejściu zimy. Przy opóźnionym terminie siewu lepiej wybierać odmiany bardziej zimotrwałe.

W ostatnich latach wczesne zasiewy przy długiej ciepłej jesieni z opadami sprzyjały rozwojowi chorób i szkodników, zarówno w zbożach, jak i w rzepaku. Już teraz w zasiewach rzepaku stwierdzono pojawienie się śmietki kapuścianej. To bardzo duże zagrożenie, zwłaszcza gdy nie można stosować odpowiednich zapraw nasiennych zwalczających szkodniki na etapie wschodów. Może to dotyczyć także zbóż.

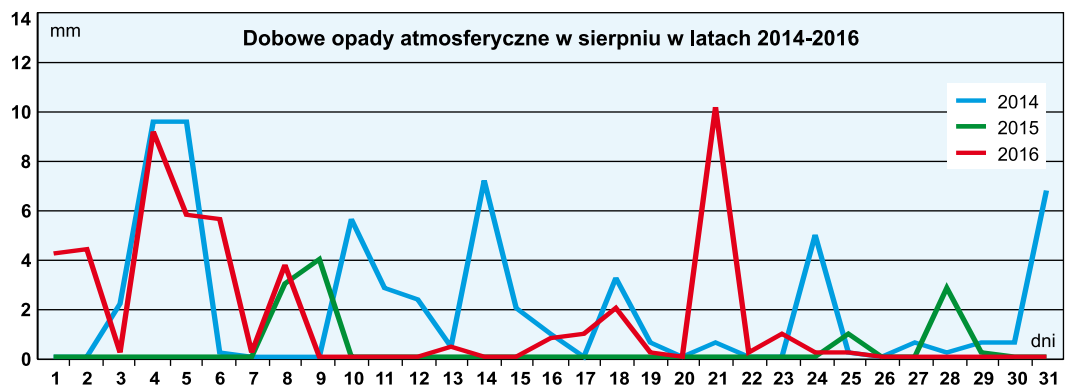
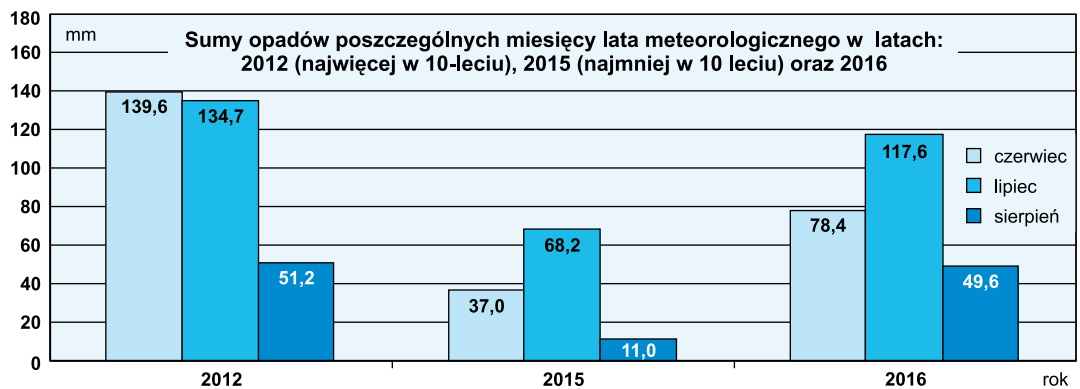
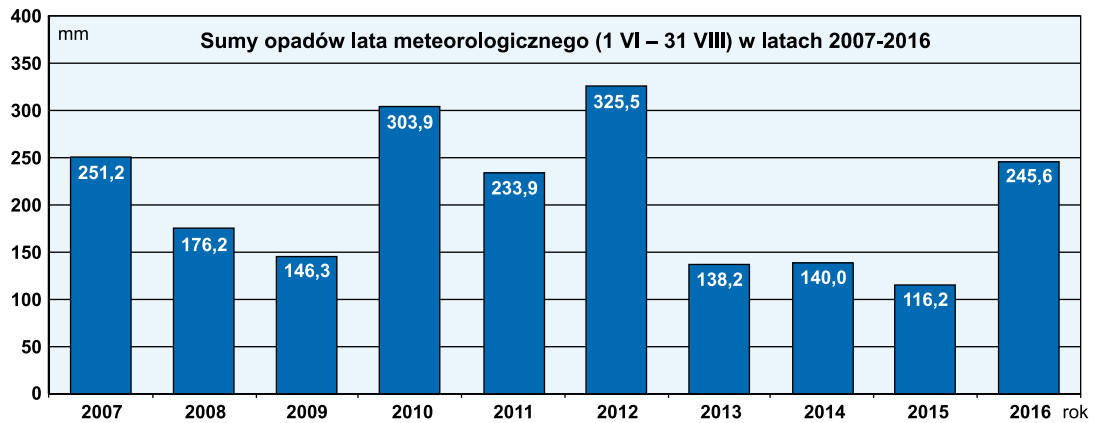
Biorąc powyższe pod uwagę i mając świadomość, że klimat raczej się ociepla, nie należy przesadzać z wczesnymi siewami i trzymać się terminów optymalnych – najogólniej dla zbóż to przełom września i października. Dotyczy to także jęczmienia ozimego, zwykle wysiewanego znacznie wcześniej.

Marek Radzimiński

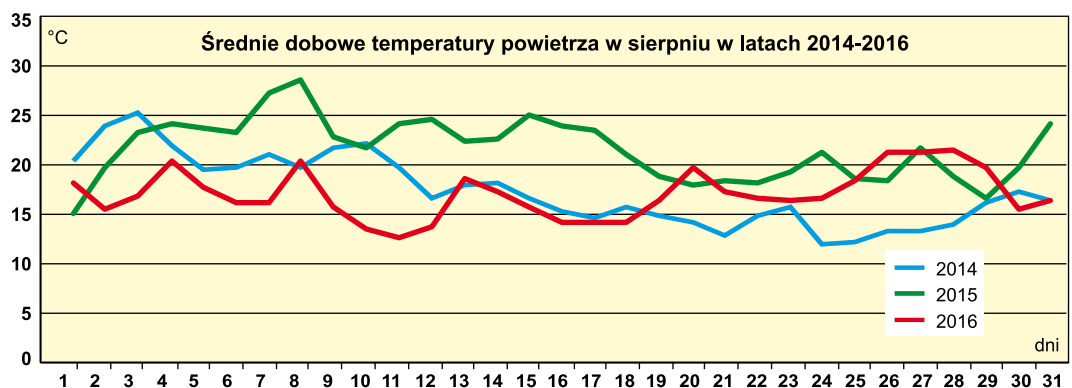
Ilość wysiewu w kg/ha przy 100% sile kiełkowania, w zależności od obsady i masy 1000 ziaren (wg IUNG)

Liczba ziaren szt./m ²	Masa 1000 ziaren						
	25 g	30 g	35 g	40 g	45 g	50 g	55 g
250	63	75	88	100	113	125	138
300	75	90	105	120	135	150	165
350	88	105	123	140	158	175	193
400	100	120	140	160	180	200	220
450	113	135	158	180	203	225	248
500	125	150	175	200	225	250	275
550	138	165	193	220	248	275	303
600	150	180	210	240	270	300	330

Opady lata



Temperatury sierpnia



Szkolenia polowe Grubno

O ziemniakach przy odmianowych poletkach

Kolekcja odmian roślin uprawnych, zakładana od 20 lat w Grubnie koło Chełmna dla potrzeb Kujawsko-Pomorskich Dni Pola, to doskonałe miejsce spotkań rolników ze specjalistami i doradcami dla zapoznania się z nowymi odmianami roślin i wyjaśnienia problemów pojawiających się w konkretnym sezonie wegetacyjnym. Tutaj odbywają się systematycznie szkolenia przy poletkach odmianowych zbóż, rzepaku i kukurydzy, a w tym roku – również ziemniaka (w czerwcu i sierpniu).

Konferencja „Problemy agrotechniki ziemniaka związane z warunkami agrometeorologicznymi” zorganizowana w trakcie XX Kujawsko-Pomorskich Dni Pola 18-19 czerwca dla rolników specjalizujących się w produkcji ziemniaka jadalnego składała się z części referatowej, lustracji kolekcji odmian oraz indywidualnych warsztatów. Omówiono za-

gadnienia agrotechniczne, zwracając uwagę na innowacyjny program wspomagania decyzji w zakresie ochrony przed zarzą ziemniaczaną NegFry. Rolnicy byli bardzo zadowoleni z takiej formy prezentacji problemów uprawy wynikających z aury – tym bardziej, że kolekcja liczyła aż 24 najnowsze odmiany ziemniaka jadalnego. Prezentacja odmian miała swój ciąg dalszy 4 sierpnia, gdy dokonano próbnego wykopków.

Kolekcja objęta była upowszechnieniem w zakresie wprowadzania programu NegFry do praktyki. Podkreślić trzeba, że dzięki niemu wykonano do czasu zbiorów tylko 4 zabiegi ochronne przed zarzą. Szacowane plony są wysokie, a niektórych odmian – bardzo wysokie.

Na koniec warto podać zaprezentowane przez hodowców odmiany. Tym bardziej, że większość z nich poddawana jest najbardziej obiektywnej, konsumenckiej ocenie w konkursach kulinarnych (m.in. podczas wrześniowego festynu „Barwy Lata, Dary Jesieni” w Przysieku).

Marek Radzimierski

Kolekcja odmian ziemniaka w Grubnie prezentowana podczas XX Kujawsko-Pomorskich Dni Pola 2016

Odmiany	Hodowca / przedstawiciel
Agata, Constance, Excellency, Impala	Agrico
Leyla, Liliana, Red Sonia, Vineta	Europlant Handel Ziemniakami
Gwiazda, Impresja, Jurek, Michalina, Tacja	Hodowla Ziemniaka Zamarte
Altesse, Ignacy, Laskara, Mazur, Owacja, Tajfun	Pomorsko-Mazurska Hodowla Ziemniaka w Strzekęcinie
Belmonda, Lilly, Queen Anne, Red Lady, Satina	Solana



Prezentacja odmian



Próbnego wykopki na poletkach odmianowych



Ważenie bulw poszczególnych odmian jako wstępny test plonowania



Barwy Lata, Dary Jesieni Przysiek 10 września

Przysiek w Barwach Lata...

W sobotę 10 września w Przysieku były i „barwy lata”, i „dary jesieni”. Letnia z pewnością była pogoda, która sprzyjała organizatorom, wystawcom i zwiedzającym, ale również atmosfera, która jak co roku przyciągnęła tysiące osób.

Po uroczystym otwarciu festynu i przywitaniu zaproszonych gości można było posłuchać zespołów folklorystycznych „Kruszynioki” oraz „Melodia” z GOK Zławieś Mała, a także wziąć udział w licznych konkursach dla publiczności.



W **teście konsumenckim** wybrano też najsmaczniejszą odmianę ziemniaka (Laskara z Pomorsko-Mazurskiej Hodowli Ziemniaka w Strzekęcinie) oraz odmianę najładniejszą (Annalena z firmy Europlant).

Dla uczestniczących w festynie lokalnych grup działania zorganizowano konkurs na **najlepsze stoisko**. Ocenie poddano sposób prezentacji produktów regionalnych i rękodzieła ludowego, a także przedsiębiorczości opartej na lokalnych zasobach. Konkurs wygrała LGD „Pałuki – Wspólna Sprawa”, drugie miejsce zdobyła LGD „Zakole Dolnej Wisły”, trzecie – LGD „Podgrodzie Toruńskie”.



Kolejną atrakcją było Święto Ziemniaka – z towarzyszącymi mu wystawami najlepszych odmian, konkursami i stoiskami konsultacyjnymi. Odbył się między innymi konkurs **„Ziemniak w tradycji kuchni Pomorza i Kujaw”**. Przystąpiło do niego 11 kół gospodyń wiejskich, lokalnych grup działania i stowarzyszeń z całego województwa, przedstawiając łącznie 23 potrawy. Trzyosobowe jury oceniało walory smakowe i zapachowe, estetykę, sposób podania i zaprezentowania potrawy, a także związek z tradycją regionalną. Zwycięską zupę ziemniaczaną „ślepy rosół” przygotowało Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Wsi Pieranie. Drugie miejsce zdobyły pierogi ziemniaczane oferowane przez Stowarzyszenie Miłośników Kultury Kujawskiej – Sami Swoi, a trzecią lokatę zajęły szare kluchy na kwaśno przywiezione przez Stowarzyszenie „Kuchnia Pałucka”. Nagrody w tym konkursie ufundował Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Swą obecnością zaszczytili festyn m.in. Poseł na Sejm RP Jan Krzysztof Ardanowski i wicewojewoda kujawsko-pomorski Józef Ramlau. Jak co roku w festynie „Barwy Lata, Dary Jesieni” uczestniczyły rzesze miłośników dobrego jedzenia, swojskiej atmosfery i ludowej muzyki. Zwiedzający i kupujący mieli w czym wybierać. Stoiska zaprezentowało 79 wystawców. Zwolennicy dobrej żywności mogli zrobić zapasy na sezon jesienno-zimowy. Można było kupić również wyroby rękodzieła ludowego, biżuterię i ozdoby z surowców naturalnych, wyroby wikliniarskie, rośliny ozdobne, elementy architektury ogrodowej, miód, wędliny, przetwory... Do kupienia były też ziemniaki najlepszych odmian i przyrządzone z nich potrawy. Atrakcją był również pokaz drobnego inwentarza – drobiu, królików, gołębi. Już dziś zapraszamy na „Barwy Lata, Dary Jesieni” za rok. Postaramy się, by atrakcji nie zabrakło...

*Elwira Zakrzewska
fot. Marek Rząsa*



Jesienna Wystawa Ogrodnicza Minikowo 18 września

Z karpem za pan brat

W niedzielę 18 września w Minikowie odbyła się Jesienna Wystawa Ogrodnicza oraz impreza promocyjna Karpia Nakielskiego. Organizatorami byli Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie oraz Gospodarstwo Rybackie w Ślesinie.

W targach uczestniczyło ponad 60 wystawców. Swoje stoiska przygotowały gospodarstwa ogrodnicze, pasieki, wytwórcy produktów lokalnych i regionalnych oraz koła gospodyń wiejskich. Ogrodnicy zaprezentowali bogaty asortyment roślin, m.in. wrzosy, drzewka owocowe, róże, drzewa i krzewy iglaste.

Głównym celem imprezy było zachęcenie do spożywania przez cały rok ryb pod różną postacią. Odbyły się liczne pokazy kulinarne w wykonaniu lokalnych restauratorów. Potrawy z ryb promowały firmy i restauracje: Gospodarstwo Rybackie w Ślesinie, Lokalna Grupa Rybacka „Krajna i Pałuki”, Zespół Pałacowo-Parkowy z Sypniewa, „Bankiet” Wiesław Królak oraz Zajazd WiK ze Ślesina. Przygotowano m.in. szczupaka faszzerowanego, sandacza smażonego w sosie holenderskim, pierogi nadziewane karpem. Jan Bagrowski z Gospodarstwa Rybackiego w Ślesinie zaprezentował pokaz filetowania karpia.

Można się było również zapoznać z działalnością Gospodarstwa Rybackiego w Ślesinie, gdzie znajdują się największe w naszym regionie stawy hodowlane. Karp ma już swoją markę wśród klientów, dlatego warto wiedzieć, jak przebiega proces hodowli i chowu tej ryby, nim trafi na nasze stoły. Warto do-

dać, że **Karp Nakielski** został w tym roku zarejestrowany przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi na Liście Produktów Tradycyjnych. Chętni mogli zakupić świeżego karpia. Wielkim zainteresowaniem cieszył się karp smażony, jak również ryby wędzone.

Szacujemy, że Minikowo tego dnia odwiedziło ponad trzy tysiące osób.

Katarzyna Szczepaniak
fot. Jarosław Domiński



Pokaz filetowania karpia



Kolejka po świeżego karpia



Przygotowanie sandacza w sosie holenderskim



Jedno ze stoisk ogrodniczych



Stoisko KGW Kruszyn

